

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 33D/6/2023
Identifikačné číslo spisu: 9623200388
Dátum vydania rozhodnutia: 2. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9623200388.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD., sudcov prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD. a Mgr. Kristíny Babiakovej, prísediacich sudkýň doc. JUDr. Martiny Jánošíkovej, Ph.D. a doc. JUDr. Diany Treščákovej, PhD. vo veci návrhu navrhovateľky L. U. T.N., P., nar. XX. U. XXXX, bytom F. XX, M., sudkyne Krajského súdu v M. s dočasne pozastaveným výkonom funkcie sudcu, zastúpenej JUDr. Martinou Gombosovou, advokátkou so sídlom Floriánskej č. 16, Košice, o návrhu na zrušenie uznesenia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 33D/1/2023-40 zo dňa 30. januára 2023 podľa § 43 zákona č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok), na neverejnom zasadnutí senátu konanom dňa 02. mája 2023, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky podľa § 43 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v účinnom znení návrh navrhovateľky na zrušenie rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu č.k. 33D/1/2023-40 zo dňa 30. januára 2023, z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

I.

Návrh na začatie konania

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným Najvyššiemu správneému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) dňa 29. marca 2023 domáhala zrušenia uznesenia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu podľa ust. § 43 o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v účinnom znení (ďalej len „DSP“). Dôvodila tým, že ako sudkyňa Krajského súdu v M. jej bol uznesením zo dňa 30. januára 2023 sp. zn. 33D/1/2023 dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu. V návrhu poukázala na zákon č. 352/200 Z.z. o sudcoch (správne má byť zákon č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení, poznámka

disciplinárneho súdu), ktorý rozlišuje pri disciplinárnych previneniach sudcov, a to aj explicitne pri deliktach súvisiacich s požitím alkoholu medzi požitím alkoholu v čase, keď je sudca prítomný na pracovisku a požitím alkoholu v čase výkonu funkcie sudcu, kde prvý (prítomnosť na pracovisku pod vplyvom alkoholu) je disciplinárnym previnením, za ktorý nemožno uložiť disciplinárne opatrenie spočívajúce v odvolaní sudcu z funkcie a až druhý, výkon funkcie sudcu pod vplyvom alkoholu, možno považovať za závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s funkciou sudcu. Je zrejmé, že voči navrhovateľke je vedené disciplinárne konanie za čin, ktorý v prípade, že sa preukáže požitie alkoholu pri výkone funkcie sudcu, vedie k odvolaniu z funkcie sudcu. Tým je naplnená formálna podmienka pre konanie a rozhodovanie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, pretože iba za situácie, ak je vedené disciplinárne konanie za čin, za ktorý môže byť sudca odvolaný z funkcie sudcu, možno dočasne pozastaviť výkon funkcie sudcu až do právoplatného skončenia disciplinárneho konania. Z bodu 39 vyplývajúca legitímna pravdepodobnosť toho, že konanie sudcu je spôsobilé naplniť znaky disciplinárneho previnenia, za ktorý môže byť sudca odvolaný z funkcie sudcu, je preto naplnením práve a iba formálnej podmienky rozhodovania. Aj za ich naplnenia ale súd nemusí, len môže dočasne pozastaviť výkon funkcie sudcu.

2. Disciplinárne konanie sa v zmysle ustanovenia § 4 DSP riadi zásadami trestného konania. Pri rozhodovaní v trestnom konaní, napr. pri rozhodovaní o väzbe, sa okrem splnenia formálnych podmienok, vyžaduje aj naplnenie materiálnych podmienok pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu. Práve z tohto dôvodu, je v ustanovení § 22 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. uvedené, že v takomto prípade sudcovi dočasne možno pozastaviť výkon funkcie, nie, že sa pozastaviť musí. To, prečo tak nakoniec učiní alebo neučiní, musí byť odôvodnené skutkovými okolnosťami konkrétneho prípadu a naplnenie materiálnej podmienky pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie musí byť založené na zhodnotení konkrétnych skutkových okolností svedčiacich o tom, že takýto zásah je opodstatnený. Rozhodnutie o dočasnom pozastavení funkcie je citelným zásahom do výkonu sudcovskej funkcie navrhovateľky. Na jednej strane tu stojí verejný záujem na zabezpečení dôvery v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov, na druhej strane je záujem osoby, vyplývajúci z jeho práva na nerušený výkon verejnej funkcie a až citlivé zváženie všetkých konkrétnych okolností môže mať za následok, že verejný záujem preváži nad záujmom jednotlivca.

3. Návrh na začatie samotného disciplinárneho konania proti navrhovateľke podala predsedníčka Krajského súdu v M.. Spolu s návrhom na začatie disciplinárneho konania návrh na dočasné pozastavenie funkcie sudcu nepodala. Možno preto vychádzať z predpokladu, že skutok, pre ktorý ho podávala a jeho okolnosti, nevyhodnotila ako natoľko závažné, aby zotrvanie navrhovateľky vo funkcii sudkyne po dobu disciplinárneho konania bolo nezlučiteľné so záujmami chránenými skutkovou podstatou disciplinárneho konania. Podala ho až po tom, čo v dňoch 20. a 25. januára 2023 vykonala kontrolu požitia alkoholických nápojov. Vzhľadom na skutočnosť, že pre tieto skutky sa nevedie žiadne disciplinárne konanie, ani konajúci súd na ne neprihliadal (bod 41 rozhodnutia). Pre účely podaného návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu je predsedníčkou krajského súdu okrem skutku z 25. augusta 2022, pre ktorý sa vedie samotné disciplinárne konanie, kontrol z 20. januára 2023 a 25. januára 2023, pre ktoré sa doposiaľ žiadne disciplinárne konanie nevedie, tvrdené aj nadužívanie alkoholu navrhovateľkou dňa 01. júla 2021. V zmysle ustanovenia § 14 DSP disciplinárny návrh možno podať do jedného roka odo dňa, kedy sa navrhovateľ dozvedel o disciplinárnom previnení. Disciplinárny návrh bol podaný dňa 08. septembra 2022, čiže viac ako po roku od tvrdeného skutku a nemožno naň vôbec prihliadať. Napokon aj konajúci súd pri rozhodovaní o dočasnom pozastavení správne vychádzal len zo skutku z 25. augusta 2022.

4. Vo vzťahu k tomuto jednému zlyhaniu ako dôvodu na dočasné pozastavenie funkcie sudcu navrhovateľka ďalej uviedla nasledovné - miera závažnosti jednania, ktoré je jej ako sudkyňi kladené za vinu, musí byť v konkrétnom prípade tak vysoká, že jej zotrvanie vo funkcii sudkyne po dobu trvania disciplinárneho konania je nezlučiteľné so záujmami chránenými skutkovou podstatou disciplinárneho previnenia vzhľadom k povahe a dôsledkom konania, ktorého sa mala dopustiť a tieto musia úplne zásadne ohrozovať dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Z veci je zrejmé, že vedené disciplinárne konanie je založené na jedinom prípade zo dňa 25. augusta 2022. Pre žiaden iný skutok sa konanie nevedie a ani v minulosti nevedlo. Navrhovateľka nikdy

nebola obvinená zo žiadneho obdobného ani iného disciplinárneho previnenia. Nebola nikdy v minulosti odsúdená za žiaden delikt svedčiaci o porušovaní svojich povinností ako sudkyne, preto sa jedná o jej jednorázové zlyhanie. Jej zlyhanie nemalo žiadne vážne dôsledky a ani v návrhu na dočasné pozastavenie ani v samotnom rozhodnutí sa neuvádza, že by k vážnym dôsledkom došlo. Skutočnosti uvedené v bode 40 rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, a to, že konanie navrhovateľky by mohlo byť kvalifikované aj ako iný delikt, a to porušenie povinností spĺňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti v zmysle morálneho štandardu a integrity sudcu pre náležitý a zodpovedný výkon jej funkcie, by bolo možné akceptovať len v tom prípade, ak by požitie alkoholu, či už na pracovisku alebo pri výkone funkcie sudcu, nebolo vymedzené ako konkrétny iný delikt, alebo ak by bol možný jednočinný súbeh týchto deliktov. Požitie alkoholu, či už na pracovisku alebo pri výkone funkcie sudcu, sú skutkovými podstatami konkrétnych deliktov odlišných od deliktu založenom na nespĺnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti v zmysle morálneho štandardu a integrity sudcu, preto pri použití analógie práva s trestným právom, ak je delikt spočívajúci v požití alkoholu odlišným deliktom od deliktu spočívajúcom v nespĺňaní predpokladov sudcovskej spôsobilosti v zmysle morálneho štandardu a integrity sudcu, potom sa môže konanie navrhovateľky posudzovať len naplnenie skutkovej podstaty toho konkrétneho deliktu (aj v trestnom práve platí, že ak je skutok jedným trestným činom, nemôže byť iným trestným činom). Zároveň platí, že pre posúdenie jedného skutku spáchaného jedným a tým istým konaním ako naplnenie skutkovej podstaty dvoch deliktov absentuje ako zákonná úprava, tak aj rozhodovacia prax, pretože doposiaľ v iných obdobných prípadoch nebol sudca odsúdený pre jedno a to isté požitie alkoholu z dvoch deliktov v jednočinnom súbehu.

5. Navrhovateľka poukázala na to, že sa u nej nejedná o opakované konanie, za ktoré by už v minulosti bola disciplinárne stíhaná, ale o jeden delikt a jednorázové zlyhanie. Mala za to, že povaha a dôsledky správania, ktorého sa dopustila na základe disciplinárneho návrhu neohrozujú zásadne dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Rozhodovanie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu je významným zásahom do výkonu jej funkcie sudcu vzhľadom na to, že podľa navrhovateľky nezodpovedá stupňu sociálneho nebezpečenstva konania, za ktoré bola disciplinárne obvinená. Verejný záujem na zabezpečení dôvery v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov tu podľa názoru navrhovateľky neprevažuje nad záujmom jednotlivca vyplývajúcim z jeho práva na nerušený výkon verejnej funkcie, kde dočasné pozastavenie funkcie sudkyne jej znemožňuje vykonávať funkciu sudcu.

6. Hmotnoprávna alebo tiež materiálna podmienka, ktorá nie je výslovne uvedená v zákone, ale ktorá vyplýva z povahy a funkcie súdov a sudcov v systéme del'by moci, vyžaduje, aby okolnosti disciplinárneho konania, najmä znaky údajného disciplinárneho správania, chápané v relevantnom kontexte, boli takého charakteru, aby navrhovateľka ako sudkyňa bola dočasne „vylúčená“ z bežného výkonu svojich povinností. Rozhodovanie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu vždy ovplyvní prebiehajúce prípady obvineného sudcu. V prípade potreby dočasne pozastaviť výkon funkcie je potrebné uviesť konkrétne kontexty, pre ktoré je podľa názoru disciplinárneho súdu potrebné uprednostniť verejný záujem a navrhovateľka ako sudkyňa preto nemôže pokračovať vo výkone svojich funkcií. Zmyslom a účelom výnimočného zásahu do samotnej podstaty funkcie sudcu (dočasne zbaviť navrhovateľku možnosti vykonávať túto funkciu, navyše s mimoriadne vážnymi dôsledkami pre jej materiálne zabezpečenie ako sudcu) je potreba rýchlej a účinnej reakcie v situáciách, ktoré si naliehavo vyžadujú „vylúčenie“ sudcu z rozhodovania. Súčasťou systémovej úlohy súdництва je však to, že ho verejnosť musí vnímať ako nestrannú, nezávislú a čestnú záruku spravodlivosti, je zřejmé, že vnímanie súdництва ako dôveryhodného môže byť ohrozené, keď sa proti sudcovi začne disciplinárne konanie. Sudca sa tak dostáva do situácie viac-menej verejného procesu spochybňujúceho jeho profesionálnu a morálnu integritu. To môže negatívne ovplyvniť dôveru verejnosti v schopnosť sudcu prijímať kvalitné a nezávislé rozhodnutia. Účelom jeho použitia je chrániť dôveryhodnosť súdництва počas trvania disciplinárneho konania, t.j. až do konečného rozhodnutia o tom, či sa disciplinárny sudca dopustil závažného porušenia svojich povinností.

7. Navrhovateľka v danom prípade mala za to, že jej správanie ako sudkyne pri konkrétnom jednom skutku z 25. augusta 2022 ani ďalšie okolnosti, ktoré s vecou súvisia, nemôžu viesť k značnému

stupňu všeobecnej nedôvery v rozhodovaciu činnosť sudcu v období medzi začatím disciplinárneho konania a rozhodnutím disciplinárnej komisie o disciplinárnej zodpovednosti sudcu. Na základe uvedených skutočností navrhla, aby disciplinárny senát v zmysle § 43 DSP zrušil rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu jej funkcie sudkyne.

II.

Súvisiaca právna úprava

8. Zákon č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje disciplinárne konanie vo veciach sudcov, prokurátorov, súdnych exekútorov a notárov. Disciplinárnu zodpovednosť, disciplinárne previnenia a disciplinárne opatrenia upravujú osobitné predpisy (§ 2 ods. 2 zákona).

9. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. sudcovi, ktorý je trestne stíhaný za úmyselný trestný čin alebo proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu, možno dočasne pozastaviť výkon funkcie sudcu až do právoplatného skončenia trestného stíhania, disciplinárneho konania alebo do rozhodnutia prezidenta o odvolaní z funkcie sudcu.

10. Podľa § 22 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z.z. sudca, ktorému je dočasne pozastavený výkon funkcie, má odo dňa pozastavenia nárok na plat vo výške 30 % základného platu, takto poskytnutý plat sa zvyšuje o 10 % základného platu za každé dieťa, najviac však do výšky 50 % základného platu.

11. Ak dočasné pozastavenie výkonu funkcie zanikne podľa § 22 ods. 4 zákona, doplatí sa sudcovi rozdiel, o ktorý bol jeho funkčný plat skrátený.

12. Podľa § 43 ods. 1 DSP rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu môže disciplinárny senát, ktorý rozhodol o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, zrušiť aj v priebehu disciplinárneho konania, a to bezodkladne na návrh toho, kto dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu navrhol, alebo na návrh disciplinárne obvineného sudcu alebo aj bez návrhu.

III.

Skutkové zistenia a právne posúdenie veci disciplinárnym senátom

13. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozhodol o návrhu predsedníčky Krajského súdu v M. z 25. januára 2023 na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu uznesením č.k. 33D/1/2023-38 dňa 30. januára 2023. Dôvodnosť návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudkyne L.. U. T., P.. (ďalej aj ako „sudkyňa“) preukázala predsedníčka Krajského súdu v M. návrhom na začatie disciplinárneho konania z 08. septembra 2022 (sp. zn. 33D/22/2022) a záznamom o vykonanej kontrole z podozrenia požitia alkoholických nápojov z 01. júla 2021 a ďalšími listinami k návrhu priloženými. Predsedníčka krajského súdu disciplinárnym návrhom mala za to, že samotné podanie návrhu bude na sudkyňu pôsobiť preventívne, čo sa však nestalo.

14. Predsedníčka Krajského súdu v M. v súlade s § 22 ods. 2 písm. b/ zákona č. 385/2000 Z.z. sa v poradí druhým návrhom z 24. januára 2023 domáhala, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky dočasne pozastavil výkon funkcie sudcu sudkyňi Krajského súdu v M. L.. U. T., P.. V návrhu predsedníčka súdu uviedla, že sudkyňa Krajského súdu v M. L.. U. T., P.. bola rozhodnutím najvyššieho správneho súdu sp. zn. 33D/22/2022 zo dňa 11. októbra 2022 uznaná za vinnú zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia nezlučiteľného s výkonom funkcie sudcu podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslodiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov - v účinnom znení (ďalej aj ako „zákon o sudcoch“) a bolo jej preto uložené disciplinárne opatrenie: odvolanie z funkcie sudcu podľa § 117 ods. 5 zákona o sudcoch. Na základe odvolania sudkyne prebieha toho času odvolacie konanie (sp. zn. 41Do/1/2023). Odkazom na uvedené považovala navrhovateľka - predsedníčka krajského súdu za splnené formálno-právne podmienky dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu menovanej sudkyňi.

15. O dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu sudkyne Krajského súdu v M. L.. U. T., P.. najvyšší správny súd rozhodol uznesením č.k. 33D/1/2023-38 dňa 30. januára 2023. V bode 40 a 41 uznesenia uviedol, že: „senátu rozhodujúcemu o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu nesvedčí procesná povinnosť záväzne právne kvalifikovať samotné protiprávne konanie sudcu aj vzhľadom na to, že toto konanie je konaním predbežnej povahy s osobitosťami s tým spojenými (napr. rozhoduje sa bez vyjadrenia dotknutého sudcu, nenariaďuje sa pojednávanie a i.). Bez ohľadu na uvedené však najvyšší správny súd poukazuje na to, že keďže L.. T., P.. uznala požitie alkoholu, resp. to, že dňa 25.08.2022 bola na pracovisku a počas pracovnej doby pod vplyvom alkoholu (2,31‰), podľa názoru senátu nie je vylúčené, aby takéto konanie bolo klasifikované, napr. aj ako disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 3 písm. d) zákona o sudcoch - v spojení s § 116 ods. 2 písm. i) a § 5 ods. 6 zákona o sudcoch [Závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s funkciou sudcu je d) konanie uvedené v odseku 2 písm. a), c), i) a j), ak je vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné priťažujúce okolnosti nezlučiteľné s funkciou sudcu / Závažným disciplinárnym previnením je i) porušenie povinnosti spĺňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti po celý čas trvania funkcie sudcu / Predpokladmi sudcovskej spôsobilosti sú morálny štandard, integrita sudcu pre náležitý a zodpovedný výkon jeho funkcie, ako aj to, že sudca nemá obchodné, majetkové alebo finančné vzťahy s osobami z prostredia organizovaného zločinu.], čo by opäť viedlo k záveru, že sa disciplinárne obvinená dopustila závažného disciplinárneho previnenia, ktoré je nezlučiteľné s výkonom funkcie sudcu. Podľa názoru senátu rozhodujúceho v tejto veci, už len vlastná skutočnosť, že sa sudca zdržiava na pracovisku pod vplyvom alkoholu, pričom tento stav je z dôvodu jeho vonkajších prejavov vnímateľný tretími osobami (napr. inými sudcami alebo zamestnancami súdu, príp. verejnosťou), vyvoláva vážne pochybnosti o morálnom štandarde tohto sudcu, resp. o jeho integrite pre náležitý a zodpovedný výkon funkcie sudcu. Senát sa v rámci rozhodovania o podanom návrhu zaoberal aj dodatočnými pokusmi predsedníčky súdu zistiť u L.. T., P.. požitie alkoholu aj v dňoch 20.01.2023 a 25.01.2023, pričom dospel k záveru, že tieto sú pre toto konanie bezpredmetné.“ Navrhovateľka sa návrhom z 29. marca 2023 domáhala zrušenia uznesenia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu.

16. Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu nie je rozhodnutím konečným, ale iba dočasným a súvisí v okolnostiach danej veci s disciplinárnym konaním za čin, za ktorý môže byť sudca odvolaný z funkcie sudcu. Zákonom predpokladaná dočasnosť, ako imanentný a základný znak rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, determinuje nemožnosť porušenia základného práva na voľbu a výkon povolania dotknutého sudcu. Dočasnosť rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu nezavaruje disciplinárny senát povinnosti a práva poznať skutkové okolnosti a dôkazy preukazujúce dôvodnosť podaného disciplinárneho návrhu, od ktorého sa odvíja aj dôvodnosť návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu. Disciplinárny senát je pri rozhodovaní o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu viazaný len skutkom, pre ktorý je podaný návrh na disciplinárne konanie.

17. Disciplinárny senát k dôvodom uvedeným sudkyňou v návrhu na zrušenie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu vo vzťahu k jednému zlyhaniu dňa 25. augusta 2022 ako dôvodu na dočasné pozastavenie funkcie sudcu v prvom rade zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o návrhu predsedníčky krajského súdu z 24. januára 2023 o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu bol senát najvyššieho správneho súdu pri rozhodovaní dňa 30. januára 2023 viazaný len skutkom, pre ktorý bol podaný návrh na disciplinárne konanie.

18. Disciplinárny senát poukazuje na to, že DSP, ako ani zákon o sudcoch, výslovne neuvádzajú, aké kritériá má disciplinárny senát, ktorý rozhoduje o návrhu na zrušenie rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, pre posúdenie dôvodnosti tohto návrhu zohľadňovať. Pomôžuc si dôvodovou správou k zákonu o sudcoch by malo ísť najmä o také prípady, kedy pominú dôvody pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, alebo ak sa zmenia spôsobom, ktorý odôvodňuje tento postup. Disciplinárny senát preto v prejednávanej príhode posudzoval, či pominuli dôvody na dočasné pozastavenie výkonu funkcie disciplinárne obvinenej alebo sa významným spôsobom zmenili. Zohľadňoval pri tom aj skutočnosť, že tento inštitút má slúžiť na pozastavenie výkonu funkcie sudcu do právoplatného skončenia disciplinárneho konania (§ 22 ods. 1 zákona o sudcoch).

19. Disciplinárny súd skúmal, či nedošlo k zásadnej zmene dôvodov na dočasné pozastavenie výkonu funkcie disciplinárne obvinenej, ktoré ho pôvodne viedli k vydaniu rozhodnutia o dočasnom pozastavení. Opakovane disciplinárny senát poukazuje na to, že nie je jeho úlohou v tomto konaní posudzovať vinu alebo nevinu disciplinárne obvinenej. Z materiálneho hľadiska je pri tomto rozhodovaní rozhodujúce dôvodné podozrenie odôvodňujúce predpoklad, že na základe skutočností uvedených v disciplinárnom návrhu alebo v tomto štádiu aj z vykonaného dokazovania, je možné dospieť k úsudku, že protiprávne konanie sudcu by mohlo byť kvalifikované ako disciplinárny delikt, za ktorý by mu mohlo byť uložené disciplinárne opatrenie - odvolanie z funkcie sudcu a že disciplinárne obvinená nemá do rozhodnutia o disciplinárnom návrhu vykonávať funkciu sudcu (rovnako napr. aj sp. zn. 33D/1/2023).

20. V konaní o návrhu na zrušenie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu disciplinárny senát poznamenáva, že právo na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa článku 21 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „Listina“) zahŕňa aj právo volené a iné verejné funkcie nerušene vykonávať, vrátane práva na ochranu pred protiprávnym zbavením tejto funkcie. Takouto verejnou funkciou je nepochybne aj funkcia sudcu. Disciplinárne konanie s možnosťou uloženia disciplinárneho opatrenia spočívajúceho v odvolaní z funkcie sudcu tak do základného práva podľa citovaného článku Listiny zasahuje, a preto musí byť pod ochranou súdnej moci, resp. nezávislého a nestranného súdu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny. Súdy preto v disciplinárnom konaní musia rozhodovať podľa pravidiel spravodlivého procesu v zmysle piatej hlavy Listiny a musia rešpektovať základné procesné práva disciplinárne stíhaného sudcu.

21. Námietky sudkyne uvedené v návrhu na zrušenie uznesenia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu sú sčasti námietskami, ktoré smerujú do skutkových záverov, ku ktorým dospel disciplinárny súd v neprávoplatnom rozhodnutí po vyhodnotení vykonaných dôkazov, sp. zn. 33D/22/2022 zo dňa 11. októbra 2022.

22. Pokiaľ ide o námietky smerujúce k zásahu do samotnej podstaty funkcie sudcu, ako aj hodnotenia vykonaných dôkazov a záverov z nich ustálených, disciplinárny senát konštatuje, že nie je jeho úlohou prehodnocovať skutkové zistenia disciplinárneho súdu ku skutku sudkyne z 25. augusta 2022 a ani ďalšie okolnosti, ktoré s vecou súvisia. Svoje pochybenie a profesijné zlyhanie v uvedený deň sudkyňa uznala tým, že nepožiadala zdravotnícke zariadenie o krvné vyšetrenie.

23. V súvislosti s kvalifikáciou protiprávneho konania, senát rozhodujúci o dočasnom pozastavení výkonu funkcie uviedol, že posúdenie toho, či skutok, z ktorého bola sudkyňa prvostupňovým rozhodnutím uznaná za vinnú, môže napĺňať viaceré disciplinárne previnenia. Medzi tieto skutkové podstaty nepochybne spadá aj tá kvalifikácia, ktorú uvádza samotná sudkyňa, t.j. disciplinárne previnenie nezlučiteľné s výkonom funkcie sudcu. Táto skutočnosť sama osebe postačuje pre záver, že za disciplinárne previnenie, z ktorého je obvinená, je sudkyňu možné odvolať z funkcie. Ako to uviedol už aj senát rozhodujúci o dočasnom pozastavení, posúdenie toho, či konanie sudkyne napĺňa znaky jedného, príp. druhého disciplinárneho previnenia, nie je predmetom konania v procese o dočasnom pozastavení výkonu funkcie, ako ani v rámci konania o návrhu na zrušenie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie, ako ani v rámci konania o návrhu na zrušenie takéhoto opatrenia. Túto otázku právoplatne posúdi odvolací senát najvyššieho správneho súdu.

24. Ak sudkyňa namieta materiálne aspekty jej skutku, resp. že jej konanie nemalo žiadny negatívny dôsledok, táto argumentácia je podľa názoru senátu bezpredmetná. V konaní o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sa neskúma, či skutok mal alebo nemal (negatívny) dôsledok, ale to, či svojou povahou môže alebo nemôže napĺňať znaky disciplinárneho previnenia, ktoré je nezlučiteľné s výkonom funkcie sudcu. Následok konania, ktoré je predmetom dočasného pozastavenia výkonu funkcie je pre rozhodnutie senátu bez väčšej relevancie. Relevantným je práve to, aby sa kvalifikované riziko spojené s protiprávnym konaním sudkyne eliminovalo, a to po dobu, kým prebieha disciplinárne konanie o takomto skutku. Senát nepochybuje o tom, že podpisovanie rozhodnutí pod vplyvom alkoholu (a to aj keby išlo o jednorázový exces), príp. uskutočnenie iných služobných úkonov, v

budove súdu pod vplyvom alkoholu, je konanie, ktorému je možné - a v súdnej veci aj potrebné - zabrániť dočasným pozastavením výkonu funkcie. Navyše, sudkyňa v samotnom návrhu na zrušenie dočasného pozastavenia neuviedla žiadne skutkové okolnosti, ktoré by kvalifikované riziká spojené s výkonom funkcie pod vplyvom alkoholu negovali, prípadne by ich zásadne menili.

25. Nezávislosť súdnictva a nezávislosť súdov sú späté s plnením tých úloh, ktoré im v právnom štáte zveruje Ústava Slovenskej republiky. Nezávislosť sudcov, a tak ani nezávislosť súdov nemôže byť nikdy nezávislosťou absolútnou a "samoúčelnou", keďže sa poskytuje funkčne pre potreby riadneho výkonu súdnictva. V dôsledku toho ju nemožno považovať ani za akúsi "výsadu" súdnej moci, ale (a naopak) za nevyhnutný predpoklad naplnenia jej zodpovednosti za nestranné a spravodlivé súdne rozhodnutia. Túto skutočnosť potvrdzuje napr. čl. 144 ods. 1 ústavy, ktorý uvádza, že „sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom“ (PL. ÚS 52/99). Nezávislé súdnictvo nemôže existovať bez nezávislých sudcov. V tomto kontexte možno sudcovskú nezávislosť označiť za pojmový znak súdnej moci (PL. ÚS 17/08, PL. ÚS 52/99). Ekonomický predpoklad nezávislosti sudcov spočíva na ich hmotnom zabezpečení.

26. Námietku navrhovateľky, ktorá sa týka výnimočného zásahu do samotnej podstaty funkcie sudcu - dočasne ju zbaviť možnosti vykonávať túto funkciu disciplinárny súd vyhodnotil za rovnako nedôvodnú. Pokiaľ mala navrhovateľka za to, že povaha a dôsledky správania, ktorého sa dopustila na základe disciplinárneho návrhu neohrozujú zásadne dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov, s takýmto názorom disciplinárny senát súhlasiť zásadne nemohol. Vo vzťahu ku kvalifikácii konania navrhovateľky, ako konania, ktorými dňa 25. augusta 2022 porušila povinnosti spĺňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti po celý čas trvania funkcie sudcu, disciplinárny senát konajúci o návrhu na zrušenie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu vychádzajúc z ust. § 22 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. pripomína, že s ohľadom na riadne fungovanie súdnictva je treba, aby funkciu sudcu vykonávali len osoby vedomé si vysokej miery svojej osobnej zodpovednosti.

27. Vzhľadom na uvedené, disciplinárny senát uzavrel, že disciplinárne obvinená nepredložila v návrhu na zrušenie rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu žiadne také argumenty, ktoré by poukazovali na zásadnú zmenu skutkových okolností a tým aj dôvodov na dočasné pozastavenie výkonu jej funkcie.

IV.

Záver

28. Pretože disciplinárny senát vyhodnotil námietky navrhovateľky vznesené proti rozhodnutiu sp. zn. 33D/1/2023 zo dňa 30. januára 2023 o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudkyne za nedôvodné, dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu na zrušenie rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudkyne a podľa § 43 ods. 1 DSP návrh zamietol.

29. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

